

**UCHWAŁA NR LXIV/491/2024
RADY MIEJSKIEJ W PRÓSZKOWIE**

z dnia 29 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. z 2023 poz. 40 z późn. zm.), oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 poz. 1249 z późn. zm.), Rada Miejska w Prószkowie uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Prószkowa.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr XXIX/212/2020 Rady Miejskiej w Prószkowie z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

§ 4.

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Prószkowie.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Prószkowie

Lucjan Dzumla

Załącznik do uchwały Nr LXIV/491/2024
Rady Miejskiej w Prószkowie
z dnia 29 marca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024 – 2030**

GMINA PRÓSZKÓW

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, to dokument którego opracowanie wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. 2021 poz. 1249 ze zm.). Powyższy program jest kontynuacją działań mających na celu udzielenie pomocy ofiarom przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy.

Przemoc domowa w Polsce, podobnie jak w innych krajach jest jednym z problemów społecznych, który wymaga szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci, które wychowują się w środowiskach domowych z problemem przemocy, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Przemoc domowa obok różnego rodzaju uzależnień, jest obecnie jednym z poważniejszych problemów, które niosą za sobą dotkliwe konsekwencje, a których skutki dotyczą różnych aspektów życia i częstokroć rzutują na dalsze funkcjonowanie poszczególnych osób i rodzin.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w rozdziale II pn. „Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” – reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną. Konstytucja przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, wyzwiskami i demoralizacją.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej jest dokumentem, którego zadaniem jest prowadzenie działań mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy, a także podejmowanie działań wobec sprawców przemocy. Program wyznacza kierunki działań zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Prószków.

Program przeciwdziałania przemocy nakreśla kierunki działań mających na celu ograniczenie problemu i skali skutków przemocy, a tym samym budowanie skutecznie działającego systemu, uwzględniającego lokalne uwarunkowania i rozmiary w/w zjawiska.

Prawidłowa realizacja zadań wynikających z programu powinna przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa osób doznających przemocy, rozwoju oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc oraz profesjonalizacji przedstawicieli i służb zaangażowanych w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Podstawy prawne programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie to m. in.:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 poz. 1426 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2023 poz. 1426 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 poz. 901 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 poz. 165 ze zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020 poz. 1359 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska karta” (t. j. Dz. U. 2023r, poz. 1870),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (t. j. Dz.U. 2023 poz. 1163),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (t. j. Dz. U. 2023 poz. 1166),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową (t. j. Dz.U. 2023 poz. 1159).

Program jest skorelowany m. in. z następującymi dokumentami:

- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny.

Charakterystyka zjawiska:

Przemoc to jedna z największych epidemii naszych czasów, która niewątpliwie wpływa na pogorszenie stanu zdrowia psychicznego i fizycznego całego społeczeństwa. Z różnych powodów osoby doświadczające przemocy nie mówią o tym na zewnątrz. Niektórzy wstydzą się swojej bierności, bądź nie chcą niszczyć opinii społecznej swojego oprawcy. Decydują się utrzymywać sprawę w tajemnicy, gdyż często sprawca jest jedynym żywicielem rodziny i jego ewentualna izolacja przysporzyłaby rodzinie kłopotów natury materialnej. Przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

Przemoc jest działaniem:

- zamierzonym,
- naruszającym prawa i dobra osobiste ofiar (w tym prawo do nietykalności fizycznej, szacunku, godności),
- powodującym ból i cierpienie,
- wykorzystującym wyraźną asymetrię sił.

Rodzaje przemocy:

Przemoc fizyczna – określa się jako wszelkie, nieprzypadkowe użycie siły fizycznej, a także świadome niezapobieganie wyrządzonej krzywdzie fizycznej. Celem przemocy fizycznej jest wymuszenie na ofierze takiego zachowania, jakiego życzy sobie sprawca. Ma ona wywołać lęk lub stanowić karę za złamanie reguł ustanowionych przez sprawcę.

Przemoc emocjonalna – prowadzi do destrukcji pozytywnego obrazu własnej osoby poprzez: wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, krytykowanie, podejrzliwe kontrolowanie i ograniczanie kontaktów. Często ofiary przemocy psychicznej popadają w głęboką depresję, przejawiają niechęć do życia, miewają myśli samobójcze.

Przemoc seksualna – dotyczy zarówno dorosłych jak i dzieci. Polega na wymuszaniu różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych sprawcy. Ofiara doświadcza przykrych, nieraz sadystycznych form współżycia seksualnego. Wyjątkowy sprzeciw społeczny budzi przemoc seksualna wobec dzieci. Jak donoszą statystyki policyjne oraz badania psychologiczne, ok. 99% przypadków czynnej pedofilii dotyczy mężczyzn.

Przemoc ekonomiczna – uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy i uniemożliwianie podjęcia pracy przez ofiarę. Mówimy o niej wtedy, kiedy partner wykorzystuje to uzależnienie do

znęcania się psychicznego nad współmałżonkiem czy dziećmi, ogranicza możliwości podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokaja podstawowych potrzeb bytowych rodziny. Skutkiem mogą być zaburzenia nerwicowe, depresja, obniżenie poczucia własnej wartości. Sprawcami przemocy ekonomicznej najczęściej są osoby z dużą potrzebą poczucia władzy i sprawowania kontroli nad innymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że przemoc zawsze pojawia się w relacjach międzyludzkich, dopiero od niedawna mówi się o tym zjawisku znacznie więcej oraz podejmuje się różnorodne działania mające na celu zapobieganie jej. Osoby doświadczające przemocy coraz częściej obejmowane są kompleksową opieką, są coraz bardziej świadome swoich praw i możliwości zmiany sytuacji życiowej. Z danych „Niebieskiej linii” wynika, że sprawcami przemocy w 96% są mężczyźni, którzy nie zdają sobie sprawy z konieczności sięgnięcia po pomoc. Dlatego niezbędne jest objęcie ich specjalistycznymi programami terapeutycznymi.

Doświadczanie przemocy wykształca poczucie winy, nieprawidłowy obraz samego siebie, zaniżoną samoocenę i bezradność. Uczy też nieprawidłowych wzorców zachowań, które zostają przyjęte za normę, skąd też w wielu rodzinach przemoc to zjawisko wielopokoleniowe. Rodzina, w której występuje przemoc nie zaspokaja podstawowych potrzeb psychicznych, a często i bytowych dziecka. Dzieci z takich rodzin, zaczynają mieć problemy z prawidłowym funkcjonowaniem społecznym. Drastycznym i często jedynym sposobem zmiany sytuacji jest więc umieszczenie ich w środowisku zastępczym – domu dziecka lub rodzinie zastępczej.

Badania wykazały, że związki, w których kobiety doznają przemocy fizycznej ze strony swoich partnerów przechodzą przez trzy fazy powtarzającego się cyklu.

Faza narastania napięcia:

W tej fazie partner jest napięty, stale poirytowany. Każdy drobiazg wywołuje jego złość, często wszczyna awantury. Poniża swoją partnerkę poprawiając swoje samopoczucie. Prowokuje kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny. Ofiara stara się opanować sytuację, uspokaja sprawcę, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się ze wszystkich obowiązków. Często przeprosza sprawcę. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia.

Faza gwałtownej przemocy:

W tej fazie występuje wybuch agresji. Partner staje się gwałtowny. Wpada w szal i wyładowuje swoje emocje. Eksplozję wywołuje zazwyczaj jakiś drobiazg. Ofiara zazwyczaj jest bezradna. Po zakończeniu wybuchu przemocy kobieta zazwyczaj jest w stanie szoku. Nie może uwierzyć, że to się naprawdę stało. Kobieta stara się zrobić wszystko żeby uspokoić sprawcę i chronić siebie. W tej fazie ofiara najczęściej szuka pomocy i jednocześnie odczuwa wstyd i przerażenie.

Faza miodowego miesiąca:

Gdy sprawca wyładował swoją złość i wie, że posunął się za daleko nagle staje się inną osobą. Okazuje skruchę i miłość. Szczerze żałuje za to, co zrobił i obiecuje, że to się nigdy nie powtórzy. Sprawca stara się znaleźć wytłumaczenie dla tego, co zrobił i przekonuje ofiarę, że to był jednorazowy, wyjątkowy incydent, który już się nigdy nie zdarzy. Okazuje przy tym ciepło i miłość. Staje się znowu podobny do tego, jak był na początku znajomości. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Ofiara zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie incydentem. Czuje się kochana, myśli, że jest dla niego ważna i znowu go kocha. Niestety faza ta mija i znowu rozpoczyna się faza narastania napięcia.

Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy:

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:

- Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,

- interwencji kryzysowej i wsparcia,
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej,
- zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydawania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,
- zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Zespół interdyscyplinarny:

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- organizacji pozarządowych.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi. Natomiast zgodnie z art. 9a ust. 5 w skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w ustawie, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Posiedzenia zespołu odbywają się nie rzadziej niż raz na 2 miesiące, a udział w nich jest obowiązkowy.

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w ustawie, a w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych,
- kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- składanie na wniosek grup diagnostyczno – pomocowych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczeń.

W celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, zespół interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno – pomocowe. Grupa diagnostyczno – pomocowa m. in.:

- dokonuje na podstawie procedury „Niebieska Karta”: oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- realizuje procedurę „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej,
- występuje do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo programach psychologiczno – terapeutycznych.

Skala przemocy w świetle badań

Prowadzone na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2022 r. ogólna liczba osób doznających

przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie **71631** osób, w tym 73% stanowiły kobiety (51935 osób), 15% – małoletni (10982 osoby), z kolei 12% – mężczyźni (8714 osób). W 2022 r. zanotowano 62244 osoby stosujące przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni tj. 55426 osób (89%). W porównaniu do roku 2021 liczba osób doznających przemocy zmniejszyła się o 5,5% (4130 osób), z kolei liczba osób stosujących przemoc spadła o 4% (2602 osoby).

Z ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie z 2019 r. wynika, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy. Badanie pokazało, że około 85 – 90 % Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne. Jednak nadal około 10% dorosłych uznaje zachowania przemocowe za normalne. Ponadto, 72% respondentów uznaje, iż prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy w rodzinie. W 2019r. na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przeprowadzone zostało „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. Specjaliści z zakresu wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz same osoby jej doznające, pozytywnie opowiedziały się za krajowym systemem wsparcia.

W 2021 r. na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zostało przeprowadzone badanie „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci”. Głównym celem było dokonanie diagnozy skali zjawiska przemocy domowej wobec dzieci w Polsce. Według Polaków najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy wobec dzieci była przemoc psychiczna. W drugiej kolejności to: zaniedbanie oraz przemoc fizyczna. Prawie co piąte dziecko w Polsce doznawało przemocy fizycznej (19%) i psychicznej (18%).

W 2022 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przeprowadziło badania dotyczące przemocy wśród kolejnej grupy osób szczególnie narażonych na stosowanie przemocy tj. wśród osób starszych i niepełnosprawnych. Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród osób niepełnosprawnych najczęściej była wskazywana przemoc psychiczna (jej doznawanie zadeklarowało 78,1% osób niepełnosprawnych biorących udział w badaniu) oraz fizyczna (57,8%). W przypadku osób starszych – przemoc psychiczna (87,3%), fizyczna (43,1%) i ekonomiczna (43,1%). Najczęściej występującą formą przemocy wobec osób starszych była przemoc psychiczna, a następnie fizyczna, ekonomiczna i zaniedbanie. Jednym z ważniejszych wniosków, które dotyczyły przemocy wobec osób starszych jest to, że niemalże zawsze różne formy przemocy łączyły się ze sobą i były stosowane razem lub naprzemiennie w stosunku do

tej samej osoby. Osobami stosującymi przemoc wobec starszych i niepełnosprawnych byli najczęściej mężczyźni z najbliższego otoczenia tj. mężowie, partnerzy, ojcowie.

Poniższa tabela z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przedstawia liczbę sporządzonych formularzy „Niebieska karta – A” – przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę w latach 2017 – 2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Jedn. organizacyjne pomocy społecznej	13667	11177	12083	10065	10907
Policja	75662	73153	74313	72601	64250
GKRPA	4081	3927	2813	2369	2566
Oświata	4184	4431	4849	5307	3231
Ochrona Zdrowia	713	623	658	1039	1138
Razem	98307	93311	94716	91812	82092

Instytucją, która najczęściej uruchomiła procedurę „NK” była policja (78,26%). Na drugim miejscu pod względem liczby uruchomionych procedur znaleźli się przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (13,29%). Do sporadycznych przypadków należało uruchomienie procedury przez przedstawicieli służby zdrowia (4,51%).

Zjawisko przemocy jest trudne do zbadania. Jego skalę w Gminie Prószków oszacowano na podstawie statystyk Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prószkowie tj. ilości formularzy „Niebieska Karta”, jaka wpłynęła do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego na przełomie ostatnich lat. Formularz ten jest wypełniany w przypadku podejrzenia występowania przemocy. Karty te pokazują przypadki, gdzie doszło do interwencji służb, które następnie podjęły decyzję w przedmiocie założenia w/w karty.

Zgodnie z art. 9d ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Procedura ta obejmuje ogół czynności realizowanych przez osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11 – 11d ustawy, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej. Skalę przemocy na terenie Gminy Prószków obrazuje ilość procedur „Niebieskie Karty” wszczętych na terenie Gminy, które przedstawia poniższa tabela.

Liczba formularzy „Niebieskich Kart – A” sporządzonych przez podmioty uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”

Przedstawiciele:	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	6	4	1	3	3	3	5	2
Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0	0	1	0	0
Policji	12	8	19	16	12	7	12	5
Oświaty	1	0	0	0	0	2	0	1
Ochrony Zdrowia	0	0	0	1	0	0	0	1
RAZEM	19	12	20	20	15	13	17	9

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie w latach:		2019	2020	2021	2022			
Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	liczba sporządzonych formularzy” Niebieskich Kart – A” w okresie sprawozdawczym	20	15	13	17			
	liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	21	19	14	22			
	liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w okresie sprawozdawczym	15	13	13	14			
	liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomoc	11	13	3	9			
	liczba spraw zakończonych w wyniku rozstrzygnięcia o braku zasadności działań	1	4	0	1			
Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie w latach		2019	2020	2021	2022			
Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego	liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego		4	4	5	4		
	liczba posiedzeń grup roboczych		102	67	39	76		
	liczba osób objętych pomocą	liczba osób doświadczających przemocy	Ogółem:	78	77	47	60	
			w tym kobiety	Ogółem :	29	29	13	22
				Niepełnosprawne:	2	3	1	2
			w tym mężczyźni	Starsze:	7	5	1	4
				Ogółem:	23	22	17	9
				Niepełnosprawni :	2	1	1	5
				Starsi:	3	2	1	5
Dzieci	Ogółem:	26	26	17	29			

grup roboczych		W tym niepełnosprawni:	0	1	2	3
			liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych:	15	19	14
	liczba utworzonych grup roboczych :		11	13	13	21

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów wskazanych w Rządowym Programie, określono cztery podstawowe obszary i kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców tj.:

I. Obszar – Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

- Obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą.

II. Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

- Obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą (w tym kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych i niepełnosprawnych).

III. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc

- Obszar kierowany do osób stosujących przemoc, jak również osób zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

IV. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

- Obszar kierowany do przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Głównym celem gminnego programu jest podejmowanie działań mających na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Prószków.

Szczegółowe cele programu:

- profilaktyka, diagnoza i edukacja społeczna,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej,
- skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc,
- podnoszenie kompetencji służb związanych z problematyką przemocy.

Zasoby instytucjonalne umożliwiające realizację Programu:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Komisariat Policji
- Placówki Ochrony Zdrowia
- Placówki oświatowe
- Zespół interdyscyplinarny w tym grupy diagnostyczno – pomocowe.

Podmiotami będącymi pomocnymi w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy a szczególnie w zakresie działalności profilaktycznej będą m. in.: Ośrodek Kultury i Sportu, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Opolu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, lokalne organizacje pozarządowe.

Zadania do realizacji.

Zadania do realizacji	Działania	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
Profilaktyka, diagnoza i edukacja społeczna	<p>Opracowywanie diagnoz oraz analiz dotyczących zjawiska przemocy domowej</p> <p>Podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie przemocy, wspieranie różnorodnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, wywiady środowiskowe, poradnictwo w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją i konfliktami, promowanie mediacji, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjnych, informacji o instytucjach udzielających pomocy. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i rozwiązywania konfliktów, organizowanie zajęć m. in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych</p> <p>Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych poprzez organizacje pozarządowe</p>	MOPS, placówki oświatowe, Policja, Zespół interdyscyplinarny, GKRPA, OKIS	Działania ciągłe 2024-2030
Wspieranie rozwoju nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów	Promowanie mediacji, zajęcia wychowawcze dotyczące nieagresywnego rozwiązywania konfliktów	MOPS, placówki oświatowe, Zespół interdyscyplinarny, GKRPA, OKIS	Działania ciągłe 2024-2030
Zbieranie i analiza danych dotyczących aktów przemocy	Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska	MOPS, Zespół interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe	Działania ciągłe 2024-2030
Podejmowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani	Wszystkie działania które wiążą się z przeciwdziałaniem przemocy domowej	MOPS, GKRPA, Zespół interdyscyplinarny, GKRPA, placówki oświatowe, OKIS	Działania ciągłe 2024-2030

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej	Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, praca socjalna, realizacja procedury „Niebieskie karty” Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy	MOPS, Zespół interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, specjalistyczne ośrodki wsparcia	Działania ciągłe 2024-2030
Prowadzenie zintegrowanych działań przez Zespół interdyscyplinarny w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, monitorowanie sytuacji osób i rodzin dotkniętych przemocą, opracowanie i realizacja planu pomocy rodzinie, zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”, występowanie z zawiadomieniem do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa, udział w działaniach edukacyjno – informacyjnych, obsługa, organizacja i realizacja procedury „Niebieskie karty”	MOPS, Zespół interdyscyplinarny, Policja, GKRPA	Działania ciągłe 2024-2030
Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy	Współpraca z instytucjami z terenu województwa w zakresie zapewnienia schronienia i wsparcia, udzielanie świadczeń pieniężnych	MOPS, MOPR specjalistyczne ośrodki wsparcia	Działania ciągłe 2024-2030
Skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową. Łagodzenie następstw przemocy	Kierowanie do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz programach psychologiczno – terapeutycznych Motywowanie sprawców przemocy do zmiany zachowań, współpraca z kuratorami sądowymi	MOPS, Zespół interdyscyplinarny, PCPR, GKRPA	Działania ciągłe 2024-2030
Zapewnienie wsparcia ofiarom przemocy domowej	Praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, punkt konsultacji psychologicznej, edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw	MOPS, punkt konsultacji psychologicznej, Policja, punkt pomocy prawnej, Zespół interdyscyplinarny, GKRPA	Działania ciągłe 2024-2030
Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, podnoszenie wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej	Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach sympozjach, organizowanie spotkań mających na celu wymianę informacji, doświadczeń	MOPS, GKRPA, Zespół interdyscyplinarny, PCPR, Oświata	Działania ciągłe 2024-2030

Realizacja zadań będzie monitorowana, co umożliwi wgląd w podejmowane działania, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

Adresaci programu.

Program jest skierowany do ogółu społeczeństwa i obejmuje:

- Osoby zagrożone przemocą domową,
- Osoby doznające przemocy domowej,
- Osoby stosujące przemoc domową,
- Świadców przemocy,
- Osoby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Przewidywane efekty.

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnianie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową w tym rozwój programów korekcyjno – edukacyjnych, programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc,
- podniesienie kwalifikacji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób dotkniętych przemocą oraz dla osób stosujących przemoc.

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej są środki własne Gminy Prószków, będące w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prószkowie na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy.

Cele i zadania zawarte w Programie będą realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy.

Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego w terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawia Burmistrzowi Gminy Prószków sprawozdanie z realizacji programu sporządzone

na podstawie wszystkich informacji zebranych od podmiotów uczestniczących w realizacji programu.